

مقدمه مؤلف

فلش کارت‌های آناتومی بالینی (Clinical Anatomy Flash Cards)، به عنوان منبع اولیه کمک آموزشی جهت مطالعه آناتومی با رویکرد بالینی تهیه می‌شده‌اند. این کارت‌ها جهت مطالعه دانشجویان در مقاطع اولیه مختلف، دانشجویان رشته آناتومی، رزیدنت‌های جراحی و کارمندان مراکز درمانی به منظور یک مرور جامع و فراگیر تألیف شده‌اند. مطالب فلش کارت‌ها از کادرهای آبی رنگ کتاب آناتومی با رویکرد بالینی (Clinically oriented anatomy) ویرایش هفتم، نوشته More و Dalley، گردآوری شده‌اند.

در یک سمت هر کارت، یک تصویر برگرفته شده از کتاب آناتومی با رویکرد بالینی چاپ شده که ۵ تا ۱۰ ساختار آن، جهت شناسایی و تشخیص شماره‌گذاری شده‌اند. جواب‌ها نیز در پشت کارت نوشته شده‌اند. حدود ۱۵۰ عضله به رنگ قرمز، شماره‌گذاری شده که در پشت کارت، عصب‌دهی، محل اتصال، عملکرد و اطلاعات جزئی آنها ذکر شده است. نکات بالینی کتاب آناتومی با رویکرد بالینی نیز با تغییراتی در پشت کارت‌ها نوشته شده و به درک تصاویر جلوی کارت‌ها کمک می‌نماید. حدود ۹۰ درصد موضوعات کادرهای آبی رنگ کتاب آناتومی با رویکرد بالینی در این مجموعه گنجانده شده است. من مطمئن هستم که این کارت‌ها جهت یادگیری نکات بالینی آناتومی، برای تمام دانشجویان مفید خواهد بود. این کارت‌ها همچنین کمک خواهند کرد تا جذابیت آناتومی برای همه دانشجویان پزشکی و متخصصین پزشکی (که این درس را قبلاً گذرانده‌اند) بیشتر گردد.

Douglas J. Gould, PhD

مقدمه مترجمان

بسمه تعالی

امروزه با توجه به رویکردهای نوین آموزش پزشکی توصیه می‌شود که دانشجویان حیطه علوم پزشکی به ویژه دانشجویان رشته پزشکی مطالب پایه پزشکی را به همراه مفاهیم و نکات بالینی مرتبط با آنها فرا بگیرند. این نگرش به آموزش پزشکی باعث شده که در دهه‌های اخیر کتاب‌های علوم پایه پزشکی با رویکرد بالینی و همراه با مطالب و مسائل متعدد و متنوع بالینی نگارش شوند. یکی از اساسی‌ترین دوره‌های آموزشی در رشته پزشکی، درس آناتومی می‌باشد. یادگیری آناتومی به همراه نکات بالینی کمک زیادی به رشد این علم و دلنشین‌تر و کاربردی‌تر کردن آن کرده است. کتاب **آناتومی با رویکرد بالینی** (Clinically oriented anatomy) نوشته K.L. Moore یکی از ارزشمندترین منابع آناتومی بالینی است. در این کتاب سعی شده است که مطالب آناتومی به همراه مسائل بالینی مطرح گردد که یادگیری را برای دانشجویان مفیدتر و مؤثرتر شود. این کتاب همچنین برای دستیاران پزشکی در رشته‌های تخصصی مختلف نیز کاربرد دارد. **اطلس جیبی آناتومی مور**، در حقیقت ترجمه مجموعه فلش کارت‌های تهیه شده از کتاب **آناتومی با رویکرد بالینی** است که در آن تلاش شده تا با ارائه آن به صورت یک اطلس جیبی و همراه بتوان به هدف آموزش آناتومی در موقعیت‌های مختلف که دانشجویان دسترسی سریع به کتاب و اطلس اصلی ندارند میسر گردد.

در این اطلس تصویر نواحی آناتومیک مختلف به همراه شماره گذاری‌ها ارائه شده است تا دانشجو بتواند ساختارها را تشخیص دهد. همچنین در جای جای اطلس نکات بالینی مرتبط با تصویر اصلی، ارائه شده است.

امیدواریم تلاش ما در تهیه مجموعه آموزشی حاضر منبع مؤثری در یادگیری و آموزش آناتومی بالینی انسان باشد. امید است که استادان و دانشجویان گرامی با ارائه نظرات و پیشنهادات خود ما را در ارتقاء کیفیت **اطلس جیبی آناتومی بالینی مور** و تهیه منابعی از این دست یاری رسانند.

دکتر رضا شیرازی

فهرست محتویات

۱- مقدمه ۹

۱- قفسه سینه ۱۸

۲- شکم ۶۸

۳- لگن و پرینه ۱۱۲

۴- پشت ۱۴۸

۵- اندام تحتانی ۱۷۵

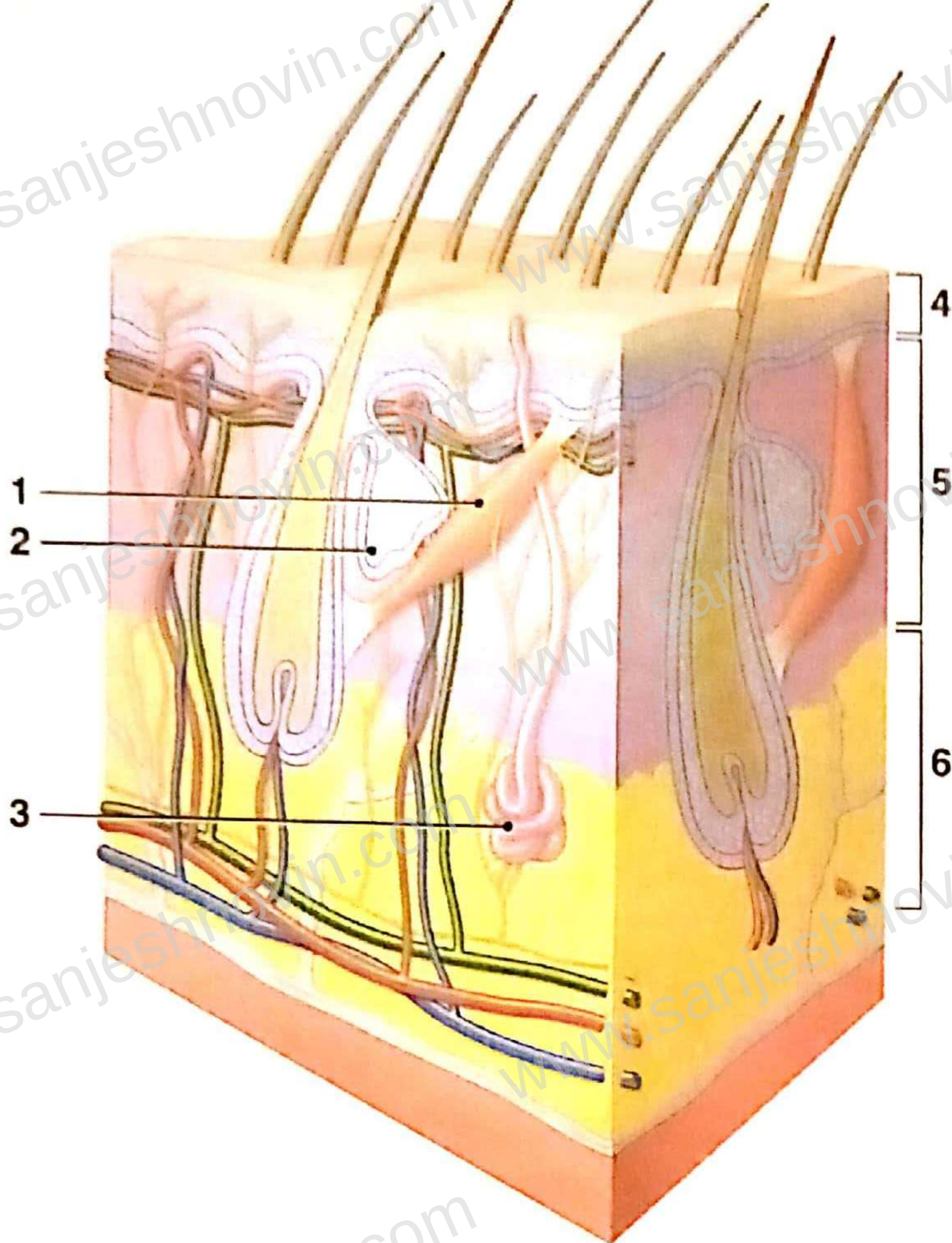
۶- اندام فوقانی ۲۲۸

۷- سر ۲۸۱

۸- گردن ۳۲۶

۹- اعصاب مغزی ۳۵۲

نواحی اصلی بدن و بخش‌های اندام تحتانی (Major regions of the body and parts of the lower limb)	I-۱
ساختار پوست (Structure of the skin)	I-۲
بخش‌های یک استخوان دراز (Parts of a long bone)	I-۳
جمجمه نوزاد (Newborn skull)	I-۴
دستگاه عضلانی (Muscular system)	I-۵
دستگاه قلبی - عروقی (Cardiovascular system)	I-۶
دستگاه لنفاوی (Lymphatic system)	I-۷
دستگاه عصبی (Nervous system)	I-۸

۱. عضله راست کننده مو (Arrector muscle of hair)

۲. غده سباسه (Sebaceous gland)

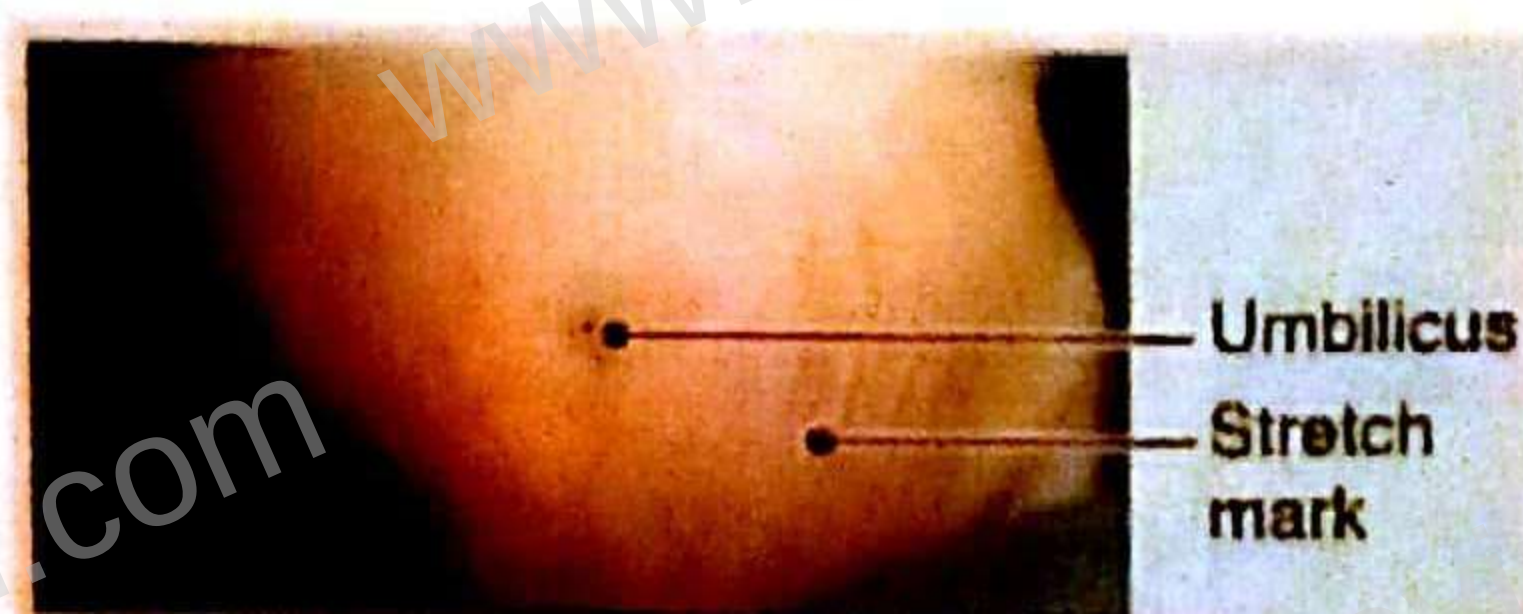
۳. غده عرق (Sweat gland)

۴. اپی درم (Epidermis)

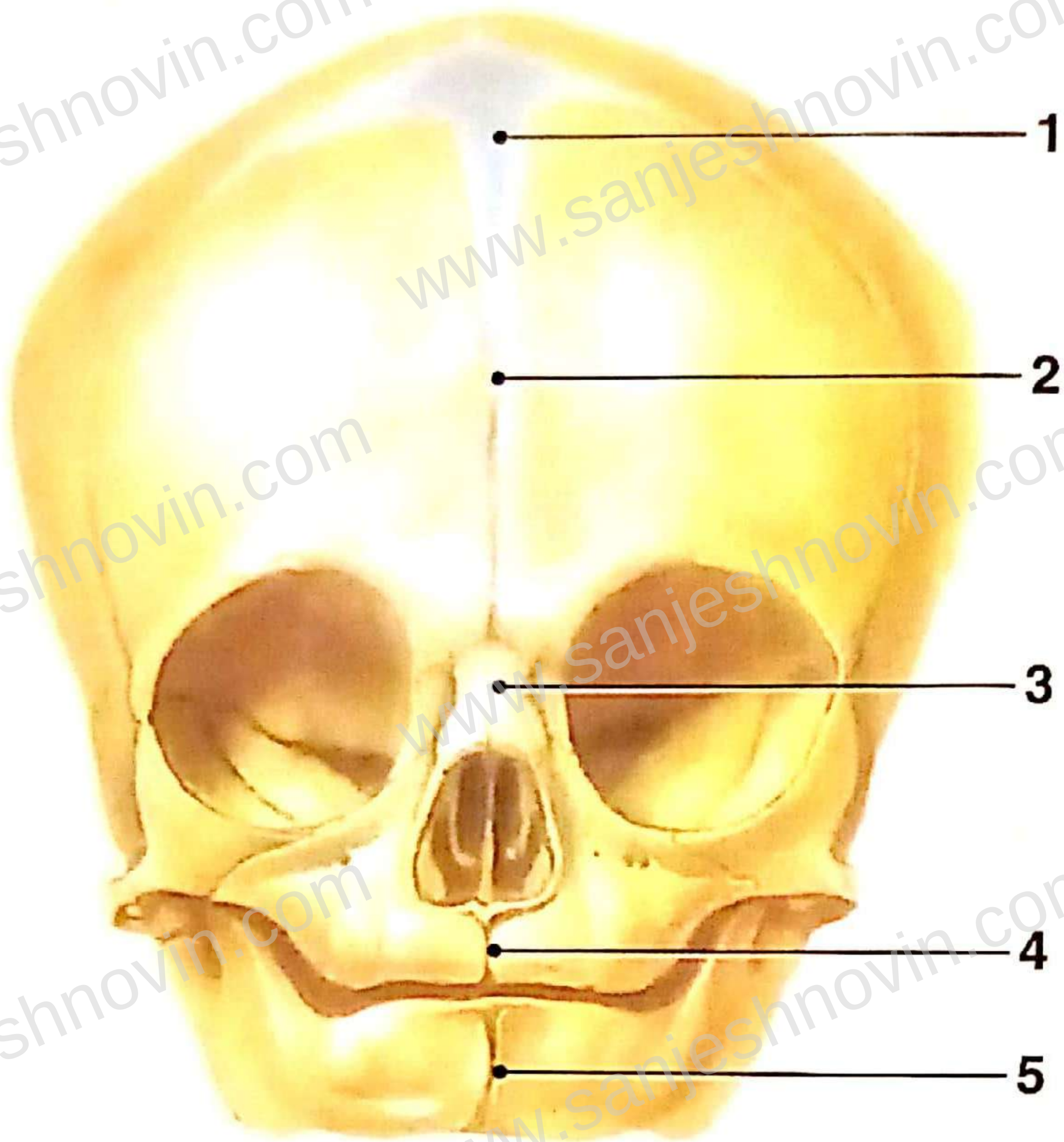
۵. درم (Dermis)

۶. فاسیای سطحی (Superficial fascia)

بسترهای مویرگی (capillary beds) موجود در درم، رنگ پوست را تحت تأثیر قرار داده و ویژگی مناسبی جهت تشخیص هستند. سیانوز (cyanosis)، آبی شدن رنگ پوست در اثر کاهش اکسیژن خون، اریتما (Erythema)، قرمز شدن رنگ پوست در اثر پر خون شدن بسترهای مویرگی و زردی (Jaundice) و زرد شدن رنگ پوست [دلالیت بر وجود مشکلات کبدی] می باشد. خطوط کششی (Tension lines) موجود در پوست، در اثر جهت گیری رشته های کلاژن در درم ایجاد می شوند. درم محکم، انعطاف پذیر و بسیار ارتجاعی است به طوری که در اثر کشش زیاد، علامت های کششی (stretch marks) در آن ایجاد می گردند.

جمجمه نوزاد

۱. ملاج قدامی (Anterior fontanelle)

۲. درز فرونتال (Frontal suture)

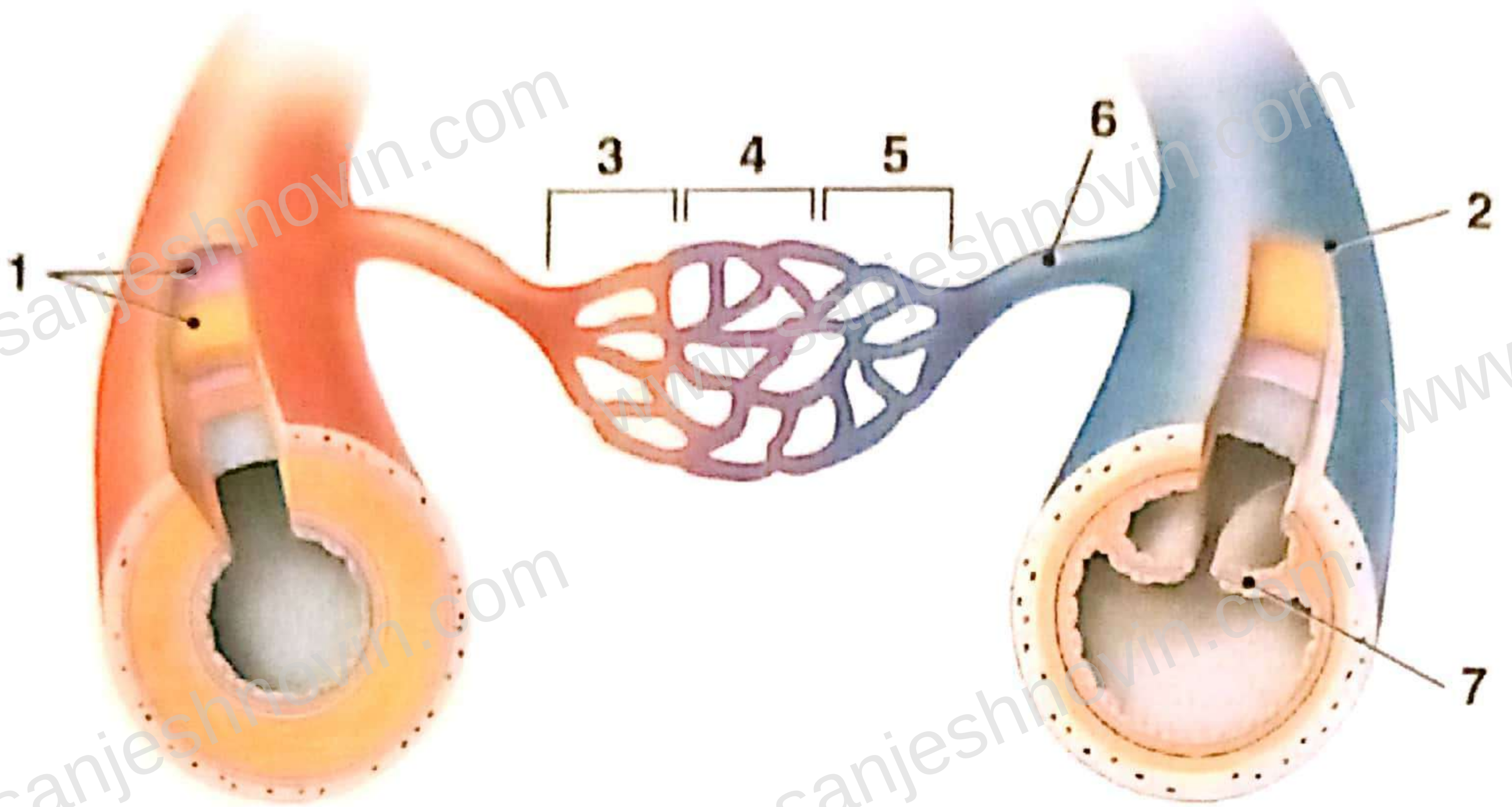
۳. درز بین بینی (Internasal suture)

۴. درز اینترماکسیلاری (Intermaxillary suture)

۵. سمفیز مندیبولار (Mandibular symphysis)

مفاصل درزی (sutural joints) جمجمه نوزاد، هنوز به هم متصل نشده‌اند و حاوی نواحی اشغال شده توسط بافت لیفی به نام ملاج (fontanelle) است. ملاج قدامی برجسته‌تر بوده و به عنوان ابزاری جهت تشخیص به کار می‌رود. تورم آن نشان‌دهنده افزایش فشار داخل جمجمه‌ای و فرورفتگی آن نشان‌دهنده دهیدراسیون می‌باشد.

دستگاه قلبی - عروقی

۱. لایه میانی (Tunica media)

۲. لایه ادوانتیس (Tunica adventitia)

۳. شریانچه (Arteriole)

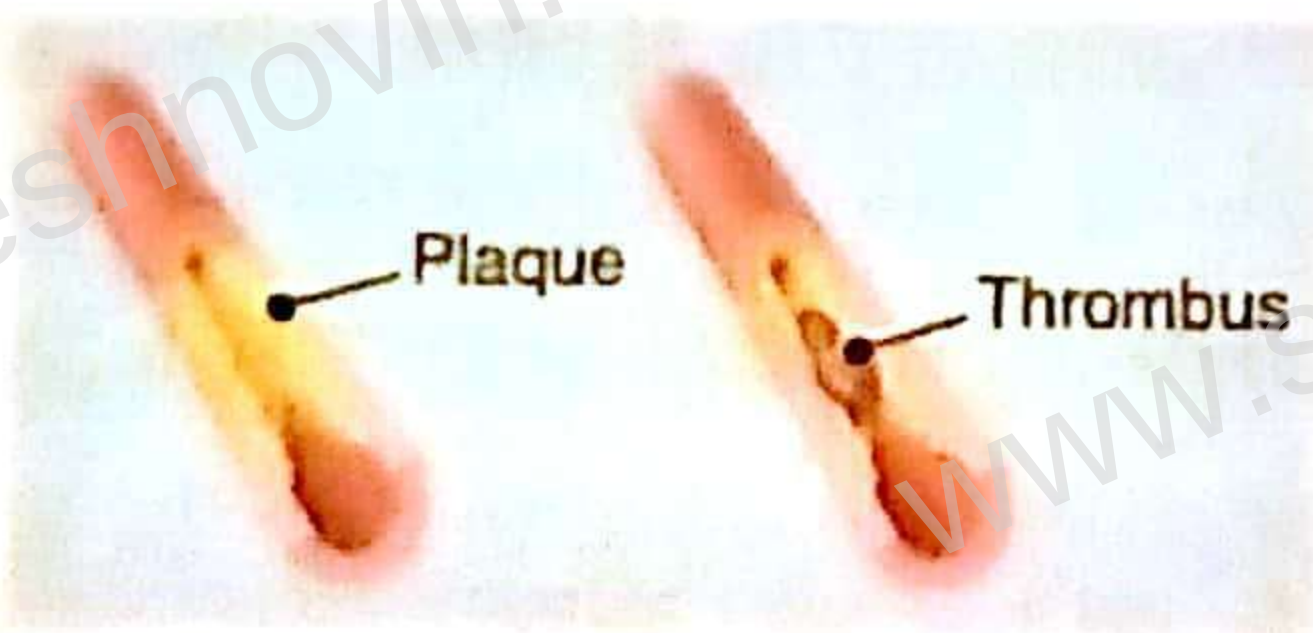
۴. بستر مویرگی (Capillary bed)

۵. وریدچه (Venule)

۶. ورید (Vein)

۷. لتهای دریچه (Cusps of valve)

آرتریواسکلروزیس (arteriosclerosis) یا سختی شریان‌ها (hardening of the arteries) ضخیم‌شدگی و کاهش الاستیسیته دیواره شریان‌ها است. آترواسکلروزیس (atherosclerosis)، تجمع چربی در دیواره شریان (مثل تشکیل پلاک) است که منجر به آسفتگی جریان خون و ایجاد لخته (thrombosis) می‌شود.

وریدهای واریسی (varicose veins) در نتیجه کاهش کشسانی وریدها در اثر افزایش سن و بی‌کفایتی دریچه‌های آنها ایجاد می‌شوند.

